

HATÁRŐR

Az Országos Függetlenségi és 48-as Párt Délvidéki és Alföldi Függetlenségi Párt Ujvidéki Hivatalos Lapja.

Előfizetési árak helyben és vidéken:
Egy évre 12 K., félévre 6 K., negyedévre 3 K.
Egyes szám 12 fillér.

Megjelenik vasárnap és
csütörtökön reggel.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
UJVIDÉK, PETŐFI-UTCA 47. SZAM, ahova a lap szellemi
s anyagi részét illető közlemények küldendők.

Lukács, a zsonglőr.

A sópárt miniszterelnöke, Lukács, kiüzent titkárával a várakozó újságíróknak: az excellenciás ur fáradt, sok a dolga, a kihallgatás előtt senkit nem fogadhat. Élete rendjén a miniszterelnök ur megszokta már, hogy minden helyzetben feltalálja magát, hogy minden forgatagból épen kerüljön ki, hogy pályája minden szakában a megfelelő köntösben mutatkozzék. Volt már „szerény közhivatalnok” és végigjárta a politikai „egyszerű közkatona” iskoláját; volt nem politizáló szakférfi, ki „egyedül” az állam közgazdasági helyzetének javításáért dolgozott s aztán egy nemes lendülettel átvette magát azok táborába, akik a közgazdaság terén magánvállalatok és saját zsebeik megtöltésénél fejtenek ki tevékenységet; de elmult fölöle ez a korszak is, az Osztyálsorsjáték elnökségét csakmar felcserélte a közéleti tevékenységgel s az üzletemberből egyszerre csak a demokracia Szent-György lovagjává lön, aki le fogja ütni a reakció sárkányát s diadalra segíti a demokracia harcos seregét; elmult ez is; és amikor ismét a porondon láttuk, a rejtélyesen hallgató Lukács a tettek miniszterelnöke lett; új álarcot öltött, a liberális és demokratikus politikusból reakciós és konzervatív, az alkotmányosból a legfékevesztettebb zsarnok, a hajdan puritánból „protektor”. Valóban változatos színjáték, a színésze megszokhatta, hogy egy-egy új szerepben, egy-egy új helyzetben ne jöjjön zavarba. Es mégis, most, amikor úgy látszott, hogy minden vágya betelt, minden álma valóra vált, minden terve végrehajtva és minden tettét a siker koronázta, egy — neki — neveltséges apróság, egy sószenen, kellene tehát megbotlania, elbuknia? A legkinosabb percekét átélte, a legnehezebb folyókat meguszta, a legkuszáltabb csomókat megoldotta, csatái voltak, melyekben semmit sem veszített (amit veszthetett volna: ez srményben sohasem volt meg) s a kegyetlen végzet most akarja — mint egy-egy Lótót — sóbálványná változtatni. E

perspektiva, a jövőtől való borzadás még elszántabbá, mindenre még készebbé tette őt, ki előtt nem volt és nincs lehetetlen. E sokoldalú férfiuban felébredt a zsonglőr s már kész is volt tervével: elkápráztatni a királyt s körömszakadtáig védeni a pozíciót, mely neki, a zsonglőrnek életet jelent.

Lukács, a zsonglőr, tehát fáradt volt és sok dolga akadt, hogy valami olyan nagyszerű produkciót eszeljen ki, amivel egy császárt is kielégíthet. Ha ferditésről, furfangról vagy becsapásról volt szó, e nemes férfiu sohasem ment tanácsért szomszédba, a fezőr mindenre kész elszántságával, a zsonglőr tág lelkiismeretével, kápráztató ügyességével és furfangjával hamar tisztában volt eljátszandó szerepével.

Sajnos, nem adatott meg nekünk, hogy e nagyszerű produkciót, e szívet-lelket gyönyörködtető, nemesítő látványosságot a színtéren élvezhettük volna. Soha se is fog talán napvilágra jönni, hogy mi történt a bécsi Burg dolgozó szobájában, az alatt a félóra alatt, mi-alatt Lukács, a zsonglőr, a sóból lett miniszterelnök, véd- és vádbeszédet tartott. Csak elképzeljük a kintornát, amelynek jutalmaként megmenfette fejét. A csirke-toll tehát, melyet hajába tűzött e nevezetes alkalomra, nagyszerűen működött, a szó, melyet előbb kiforgatott, megtalálta utját s a kieselt mesék igazságnak látszottak.

Félóraig tartott mindössze a nehéz küzdelem s aztán fellélekzett. A csatát megnyerte; Lukács miniszterelnök maradt, a király nem tudott meg megint semmit fölöle, pártjáról, kormányzásáról, országának sorsáról, népének akaratáról s elküldötte Zichyt, aki nem akart miniszter lenni abban a kormányban, mely a sópanamából összelopott pénzen vásárolt többségnek ura, gazdája, parancsolója.

Lukács tehát marad és nemsokára érezni és tapasztalni fogjuk, hogy maradását — becsületérzéséhez hiven — velünk fogja megfizettetni, a maga fejét védte, de a más pénzével fog fizetni s itt fog ülni a nyakunkon mindaddig, amíg fel nem kelünk valamennyien, hogy

lerázzuk magunkról egy megmozdulással, hogy beteljesedjék rajta: Sóból lettél, sóvá leszel újra!

Feleletnek ez is felelet, de milyen felelet?

Szlezák Lajos dr. képviselő egy gondolat-szegény balladát irt feleletül az „Ultimátumra”, a melyben szellemes akar lenni egyrészt és kézlegyintéssel akarja elintézni a dolgot, másrészt pedig elsirja, hogy Hajdu Sándor vele szemben szerénytelen, őt gyalázza, sértegeti és fenyegeti.

Nem jól áll ez egy országgyűlési képviselőnek, de mit csináljunk, ha nem adatott nekünk külföld ellenség, akivel megbirkózzunk.

Elhiszem Szlezák képviselő urnak, hogy megbánta azt, hogy velem egyáltalán szóba állt. Van is rá oka... Mert én mindaddig az ideig nem hiszem el, hogy Szlezák ur jobban ismeri nálamnál az ujvidéki igazi és tisztességes munkásokat s tudja azt, hogy az Ultimátum hangja nem felel meg a munkások „Uri” izlésének, amíg ezt be nem bizonyítja. Megtehetette volna — ha lett volna mersze — a népgyűlésen, de mivel ezt a jó alkalmat elmulasztotta, pótolja ezt olyképpen, hogy ő hívjon össze egy népgyűlést — de népgyűlést! — és kérdezze meg a néptől, hogyan vélekedik őrá?

Az ultimátumra azért nem felel érdemlegesen, mert az udvariatlan. (Egy munkapárti képviselő mondja ezt!) Az első nyílt levelemre pedig valószínűleg azért nem felelt, — mert az udvarias volt. Az ultimátum hatását azzal igyekszik rontani, hogy „mértékentlenül bekapcsolt és önhittnek” mond engem, mert Ultimátumot küldtem neki, de azt elfelejti hozzá tenni, hogy — több mint 3000 ember megbizásából!

Azzal, hogy az igazság megmondását „válogatott durvaságnak és trágárságnak” minősíti, bebizonyította, hogy „Morál csak egyféle lehet”, azt is, hogy ért a tisztességtudáshoz, — melyről engem akar kioktatni — bebizonyította továbbá, hogy ő külföld demokrata” nálamnál, végül mindent bebizonyított, csak azt egyet nem bizonyította be, hogy az ultimátumnak nincs igaza.

Pedig hát mégis csak arra lett volna legnagyobb szükség, hogy bebizonyíttassék, miszerint az ultimátumban foglaltak nem igazak. Mivel azt bizonyítani nem lehet, — a felelet azt mutatja — hogy az ultimátom hangja nem durvaság, nem trágárság, nem gyalázkodás, sértegetés és fenyegetés, csak egyszerűen — igazság.

Es mindaddig fentartjuk Szlezák urról az ultimátumban elmondottakat, amíg annak ellenkezőjéről meg nem győz bennünket, érvekkel, tettekkel. Mindaddig, míg ki nem lép a sópanama-részvénytársaságból.

**Az Ujvidéki Népbank
Részvény-Társaság**

netto 5 $\frac{1}{2}$ % kamatot fizet

betétek után

Végül az illendőség kedvéért megköszönjük a képviselő urnak az irányunkban tanúsított, „változtatási tiszteletét”, de nem kérünk abból.

Nekünk tisztességes politikai eljárásra, magatartásra van szükségünk!

Nagyon természetes, hogy ezek után a diplomáciai összeköttetések megszakadnak, mert mi Szlezák uralmát tovább vitatkozni egyáltalán nem akarunk, szalmacséplés nem kenyerünk, néki tehát semmit nem írunk, — de róla igen!

Ultimátum után következik a hadjárat!
Hajdu Sandor.

Színház.

Ime már egy hete, hogy derék szintársulatunk itt működik városunkban a közönség teljes meglepedésére s dacára a rossz pénzügyi és gazdasági viszonyoknak, a publikum napról napra megtölti a színházat s gyönyörködik a szép előadásokban. Egész héten premierekben és ujdonságokban volt részünk.

Szerdán került színre Molnár Ferenc, nagy sikereket aratott játéka, „A farkas”. Jellegzetesen nevezte el a szerző darabját „játéknak”, mert sem színmű, sem vigjátéknak nem nevezhető s mégis mindegyikből van valami, a mindennapi életből vett természetes cselekmények, esetek.

A mi a darab menetét illeti, kifogástalan volt. Piliy Lajos, Dr. Kelemen, az ügyvéd szerepét a lehető legnagyobb tökélyre vitte. Természetes közvetlen játékaival igaz elismerést aratott. Nem annyira aknáta ki Vilma szerepét T. Csige Böske, ki inkább szép alakjával és tolejtélvel igyekezett hatni, sőt szerepének egyes részeit folytonos mosolyaival teljesen el is ejtette. A második felvonásban Szabó Györggyel (Thury) eljátszott némely jeleneteiben mély érzést keltett. A közönség, mely zsufozásig megtöltötte a színházat, sok tapssal jutalmazta a nehéz és fárasztó szerep eljátszásáért. Az est sikerét emelte Szabó György szerepében Thury Elemér, ki bár nem a Faun-éhoz hasonló sikerrel, de nagy ráteremtéssel és művészettel kreálta szerepét.

A kegyelmes asszony szerepében jót nyújtott Lukács Juliska.

A siker érdekében buzgólkodtak még Császár Rózsika (Micike), Ritterné (Tarnay Leona).

A rendezés és díszletek jók voltak. Az előadás persze nem ütötte meg a fővárosi előadás mértékét, mint azt egynehány színházlátogató kívánta volna — de ilyesmit nem is szabad követelni Thurytól. Mert a fővárosban, hol 100-szor is megy ilyen darab, a direktió költöthet díszletekre tíz sőt ötven ezret is, mert az előadások jövedelméből megírul, de itt, hol legfeljebb 3—4-szer kerülhet színre, az igazgató miből fedezze a drága kiállítást?

Csütörtökön ismételték meg Lehar szépzenéjű operettjét, az „Evét”.

A szereplők a régiiek voltak, a siker talán nagyobb az első előadásnál.

A közönség különösen ünnepelte Szabolcsy Józst, a címszerep személyesítőjét, de méltán osztozkodtak a sikerben Szilassy Etel, Miskei József, Ligeti Lajos, Vass Jenő, Forgács Sándor stb.

A zenekar Takács karmester vezetése mellett, mint eddig is, kifogástalan volt.

Másodszor került színre pénteken kifogástalan előadásban Molnár Ferenc játéka „A farkas” Thuryné Csige Böske, Piliy és Thuryval a főbb szerepekben.

H I R E K.

Nyílt kerelem. Az ujvidéki szociáldemokrata párt vezetősége ez uton kéri mindazokat, akik a tervezett tömegsztrájk alkalmával akár erkölcsi akár anyagi támogatásukkal a harc győzelmes megvívását előmozdítani szivesek lesznek,

SALVATOR

kiváló bor- és lithiumor gyógyforrás

vese- és hólyagbajoknál, köszvényénél, cukorbetegségnél, vörhenynél, emésztési és lélegzési szervek hurutjainál kítő hatású. Természetes vasmentes savanyúvíz.

Kapható ásványvízkereskedésekben és gyógyszerüzletekben.

SCHULTES AGOST Sainye-Lipócsi Salvatorforrás-vállalat Budapest, V. Rudolf-sz. 2.

Minden erre vonatkozó értesítést, ajánlatot vagy adományt Bukovanszky Ferenc, a szocialista párt levelezőjéhez (Galamb-utca 17.) kegyeskedjenek leadni.

Szülői értekezlet. Az üdvös eszme kezdeményezője: Krompaszky Ignác polg. isk. igazgató e hó 9-re a II. szülői értekezletet hívta egybe, amelyen nemcsak a szülők, de a tanfőfiak s a tanügy iránt érdeklődők is szívesen láttaknak. Ez értekezlet célja az iskola és szülők közti kapcsolatot szorosabbá fűzni, hogy az iskolai és házi nevelés együttes közreműködésével sikeresebb tegye a nevelő oktatást.

Hirdetmény. Alólrott város tanácsa részéről a védőtörvény utasítás 34 § értelmében ezennel közhírré tétetik, hogy a f. 1913. évi fősorozáshoz felhívott állításkötelezettek összeirásai lajstromai alulírt városi tanács katonaugyi osztályában március hó 1-től március 8-ig azaz szombattól szombathig bezárólag közszemlére elfekszenek. Mindenki, aki: a/ kihagyást vagy helytelen felvételt vesz észre vagy b/ ovást akar emelni az illetőségi sorozó járason kívül való állítás engedélyezése vagy a szolgálati kötelezettség teljesítése tekintetében való kedvezmény iránt benyújtott kérvény ellen, felhívatik, hogy ebbeli feljelentését tegye meg a városi tanács katonaugyi osztályánál (II. 43.) Ujvidék szab. kir. város tanácsa 1913. február 26. Dr. Demetrovits Vladimir s. k. kir. tanácsos, polgármester.

Az általános sztrájk. A magyar munkásságnak az általános választójog kivívása, de különösen a kormány választójogi javaslatának s vele a kormánynak megbuktatása érdekében készülő tömegsztrájkja holnap, 3-án valóság lesz. Akik azt hitték, hogy az általános sztrájk csak ijesztgetés volt a munkások részéről, de a kivételre sor nem kerül, ma már a szerint, hogy melyik táborhoz tartoznak: örömmel vagy haraggal, vagy félelemmel látják a készülődő nagy harc kitörését. Most már bizonyos, hogy a lavinát utjában semmi meg nem állíthatja; meg fog állani a gépek sokasága, a munkások az öbökbe rakódnak, a gyárakból, műhelyekből kivonul a munkásnép, hogy passzívításával a legnagyobb aktivitást fejtsse ki. A polgárság minden rétege: ellenzéki főurak, latifundiosok, nagyiparosok, gyárosok, az intelligencia minden rétege: ügyvédek, orvosok, tanárok, tanítók, a kereskedők és iparosok egyre másra jelentik be, hogy erkölcsileg és anyagiilag támogatják a nagy sztrájkot, mi kétszeres erőt fog kölcsönözni a tömegsztrájknak. Nem kell a munkásoknak gyermekeik éhségétől tartani, a polgári osztály magára vállalta a gyermekekről való gondoskodást s a tehetősek anyagilag is segítik a sztrájkolókat, akiknek a hetek óta gyűjtött szakszervezeti pénzek és külföldi nagy segélyek is rendelkezésükre állanak. Emellett számos ellenzéki képviselő, tekintélyes ügyvédek, lapszerkesztők, tanárok, köztük egyetem tanárok-elhatározták, hogy a szociáldemokratapárt vezetőségének segítségére lesznek a sztrájkot kezdve, erejükkel, szolgálatukat felajánlották a nagy ügy érdekében. A sztrájk hétfőn, március hó 3-án fog kezdődni s tart addig, amíg győz, vagy elbukik az igazság. A becsületes emberek szimpátiája és támogatása kell, hogy kísérje az áldozatkész magyar munkásságot a nagy harc megvívásában.

Figyelmeztetés. A villamos vasut út-letvezetősége ez uton figyelmezteti a villamosvasuti bérletjegy tulajdonosokat, miszerint a havi bérletjegyek lejáratuk után legfeljebb két napig tehát az érvényességét követő hónap 2-ik nap-

jáig használhatók. Ennél fogva kéretnek a bérletjegy tulajdonosok, hogy az új bérletjegyek megításáról mindenkor idejében gondoskodjanak.

Anyakönyvi hivatal. Az anyakönyvi hivatalnál feb. 21—28-ig bejelentett születések 17, még pedig 8 fiú, 9 leány; meghalt 17.

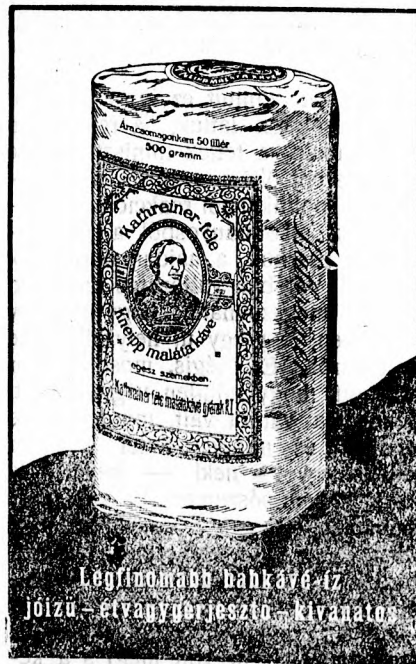
Halalozás. Özv. Szélig Józsefné febr. 25-én hosszas betegség után, 70 éves korában meghalt. Az elhunytban Szélig József takarékpénztári főkönyvelő és Dr. Szélig Pál — jelenleg vukovári p. ü. ig. fogalmazó édesanyjukat siratják. Temetésé február 27-én nagy részvét mellett ment végbe.

Pályázat. Az Ófutas közszégnél megüresedett s 1000 korona jövedelmezéssel összeköltött közs. irnoki állásra pályázat nyílt f. március 5-ig tejjedő határidővel. A kérvények az ujvidéki jár. főszolgabíróhoz nyújtandók be.

Uj tabjai elnök. A szegedi kir. itélőtábla elnökévé — nyugalomba vonult Dr. Kray István helyére — Vén András tanácselnök nevezetett ki.

Jogászbál Óbecsén. Március 8-án nagyobb szabású jogászbál lesz Óbecsén, melyen a 46. cs. és kir. ezred zenekara és cigánybanda játszanak.

Jubiliáló közs. jegyző. Kiss Gyula, Óverbász község jegyzője mult héten érte meg közhasznú, sikeres jegyzői működésének 25. évfordulóját s ez alkalomból a község előljárósága és lakossága meleg ovációban részesítette a megyszerte népszerű jegyzőjét. Emléktárgyul értékes órát nyújtottak át, a jegyző érdemeit méltató beszéd kíséretében.

A temerini takarékpénztár közgyűlése. A temerini takarékpénztár febr. 24-én, tartotta 9. évi rendes közgyűlését Matkovics Béla főispán elnöklete alatt. A közgyűlésen 1194 darab részvényt tettek le, ugyanannyi szavazattal. Miután elnök a jegyzőkönyv vezetésére Flórian Ödön intézeti főkönyvelőt, annak hitelesítésére pedig a közgyűlés ajánlatára Puszkás Gyula és Widrich Soma urakat kérte fel, a közgyűlés az igazgatósági jelentést, az előterjesztett zárszámadásokat és felügyelőbizottság

jelentését egyhangulag vette tudomásul, az igazgatóságnak és felügyelőbizottságnak a felmentvényeket megadta és egyhangulag elfogadta az igazgatóság javaslatát az elért 28523k. 82 fillér tiszta haszon felosztására vonatkozólag. Ezek szerint elhatározott, hogy a nyereségből az igazgatóság és felügyelőbizottság jutalékára 6408 k. 58 f., a tartalékra az alapszabályszerű 10% helyett 4896 korona, miáltal a tartalékalap 30000 koronára emelkedik-jótevény célra 200 korona utaltassék ki, továbbá a 200000 korona alaptőke 8%os kamatozásnak megfelelőleg 8 k. vagyis 16000 korona osztalék kifizetésére fordíttassék, mely szelvények 1913 évi február 24 től kezdve váltassanak be, míg a fennmaradó 1019k. 24 f. új számlára vitessék át. A közgyűlés az alapszabályok 39 és 49. pontját akként módosította, hogy a felügyelőbizottság száma 5 rendes tagból áll és javadalmazása 4 helyett 5% lesz. Miután úgy az igazgatósági mint a felügyelőbizottság mandátuma lejárt, elnöklő főispán úgy a saját, mint az igazgatóság és felügyelőbizottság nevében megköszönve a közgyűlés eddigi bizalmát, a tisztségeket a közgyűlés kezébe köszönettel leteszi és elrendeli az új választást. A közgyűlés titkos szavazással egyhangulag újból Matkovics Béla főispánt az intézet elnökévé, az igazgatóságba Balassa Henrik, Péter Ferenc, Göbel Ferenc, Winkle István, Herger Ágoston, ifj. Bognár István, Tóth József községi bíró, ifj. Hemrich Alajos, Kovács Ferenc községi II. bíró, Nagy Mihály, Bujdosó Pál, Nagy János, Barna Antal veje, a felügyelőbizottságba: Rainer I. Gyula, Gábor Zsigmond, Bernhard Flórián, Alexander József és Kókai József gabonakereskedőt választotta meg. A tárgysorozat letárgyalása után a részvényesek nevében Bernhardt Nándor mondott köszönetet és méltatta különösen Göbel Ferenc igazgató érdemeit az elért szép eredményért és ajánlatára neki, valamint az igazgatóságnak és felügyelőbizottságnak és a derék tisztikarnak a közgyűlés köszönetét szavazott. A részvényesek bizalmát Göbel Ferenc vezérigazgató köszöni meg, igérve, hogy mint a múltban, a jövőben is minden ügyekezettel az intézet felvirágoztatására fog törekedni és annak ügyét mindig előbbre vinni. Widrich Soma elnöklő Matkovics Béla főispánnak mond köszönetet azért, hogy szíves volt az intézet elnökségét elfogadni. Matkovics Béla főispán úgy a maga, mint az igazgatóság és felügyelőbizottság nevében megköszöni a közgyűlés újbóli bizalmát és kijelenti, hogy örömmel és készséggel fogadja el ezen minden tekintetben bizalomra méltó szép intézet elnökségét és hogy ezen tisztséget mindaddig viselni is fogja, amíg az intézetnek ilyen buzgó és lelkiismeretes vezérigazgatója, igazgatósági és felügyelőbizottsági tagjai lesznek. Ez alkalommal üdvözlö az újonnan megválasztott igazgatósági és felügyelőbizottsági tagokat is, akiknek lelkükre köti, hogy tisztségüket, a mely megfizetés és kötelezettségekkel is jár, a régi tagok példájára lelkiismeretesen végezzék. Az intézet ma igazán kulturmissiót teljesít a községben és köteleességükkel teszi ezen kulturmissiót tovább fejleszteni és ápolni és arra kell törekedniük, hogy az intézet nem csupán a részvényesek, hanem az egész község és a nagy intézetek teljes bizalmát is kiérdemlje. Végül üdvözlö az Újvidéki takarékpénztár kiküldöttjeit és a vidékről megjelent urakat és ezzel a közgyűlést bezárja.

Tenyészbika díjazás Gádonon.
A Bácsbodrog vm. gazdasági egyesület a járási mezőgazdasági bizottság állatszempléje és a szokásos bikavásár alkalmával a fiókját képező

gádori községi gazdakör erkölcsi és anyagi támogatásával igen sikerült piros-tarka tenyészbikadíjazást rendezett. Az érkező vendégeket a községi előljárók és a gazdakör vezetősége fogadta a vasúti állomáson. Jung Jakab gazdaköri elnök üdvözlő szavait Törley Gyula egyesületi társelnök köszönte meg. A nagy számban megjelent vendégek a tűzoltó zenekar kíséretében gyalog vonultak a kiállítás színelőlyére. A gazdatagok 84 bikát mutattak be, amelyek közül 4 6 darab nyert tenyész - igazolványt. A törzskönyvi lapok alapján kor szerint voltak csoportosítva, külön a bajorimport és külön a hazai tenyésztés. A tenyészigazolványt nyert bikákért egyesületi oklevelet kapnak a gazdák. Az egyesület 200 k. a gazdakör 50 k pénzdíjat adott. Pénzdíjban a következők részesültek: Importált bajor - tenyészbikák után: Weigand János, Gockl János 30—30 k. Spitznagel József, Mayer József 10—10 k. Saját tenyésztésük után: Höger István, Karle Tamás 25—25 k., ifj. Dsida Antal, Wölfl József 20—20 k., Wölfl Vendel 15 k., Wölfl Mihály, Höger Mátyás, Steinfeld Antal, Mayer Sebestyén, Seheibele Antal 10—10 k. Délben Törley Gyula egyesületi társelnök kiosztotta a pénzdíjakat. A társasbédén 120 gazda vett részt. Jól eső örömet keltett a jelenvoltakban azon körülmény, hogy az egyesület fiókjait képező községi gazdakörök tekintélyes számu tagokkal voltak képviselve. A társas ebéd alatt Törley Gyula társelnök mondotta az első felköszöntőt. Örömmel látja, hogy a gádori gazdák a nyugati fajta szarva tenyésztés terén az első helyet foglalják el a Bácskában. Szerinte a szarvasmarha tenyésztés ága a mezőgazdaságnak, mint a pénzintézetnek a tartaléktőke Jung. Jakab gazdaköri elnök vármegyei gazdaszervezetünket az élő fához hasonlítja. A gazdakör tagok a fának felszívó gyökereit, a gazdaköreink mint testületek annak törzsét, míg a koronát a vármegyei gazdasági egyesület képezi. A díjazás alatt elkelt 13 tenyészbika. Az elért legnagyobb ár 1300 korona. Feltűnő haladás észlelhető a bikaállományban. Az újabban beszerzett elsőrendű tenyészbikák javító hatása feltűnően észlelhető. Az eredeti bajor nementai import 8 bikája a messze vidékről összesereglett gazdáknak élénk tetszésével találkozott. A hirtelen beállt szeles hideg idő a vásárolni szándékozókot a vásárlásban megakadályozta, így a bevásárlás csak istállónként fog megtörténni.

Nyílt-tér

Az Adria biztosítótársaságnak a f. évi február hó 17-én a Grand Hotel Mayer éttermének tűzkarából kifolyólag tanúsított kiváló előzékenységeért és kuláns liquidációjáért nyilvánosan köszönetet mondok.

Ujvidék, 1913. február hó 27.

MAYER IMRE.

Felelős szerkesztő: Zanbauer Ágoston.
Laptulajdonos az újvidéki függetlenségi és 48-as párt

Salvator-sör

A „Salvator-pincéhez” című müncheni sörfőzde világhírű Salvator-söre megérkezett. A míg a készlet tart. közönséges palackokban 50, nagy palackokban 60 fillérvivel kapható s díjmentesen a hához szállítatik. Vidéki megrendelések hordó és palackok a leggyorsabban eszközöltetnek.

Egyedüli képviselése

Bauer Gyulánál
sörnagykereskedés Ujvidéken.

Hajós Testvérek, Ujvidék

Műfesto, Gőzmosó, Vegytisztító-Gyára.

Gyár: Szóchenyi utca 9. — Telefon 215.

Főgyűjtőüzlet: Kozsuth Lajos-u. 44. — Telefon 111.

Szőrme, keztü, structoll festés-tisztító-ágytoll tisztítás.

Üzleti, esetleg gyári

felvevő leányt

felveszünk, varrni tudók előnyben részesülnek

Eladó ház!

Kamenici-utca 30. számú ház mely áll: 2 szobából, konyhából, 2 kamrából és nagy területű kerttel, szabad kézből eladó. Bővebbet ugyanott!

Temesvári vásár-hirdetés.

Az idei Szt. József

országos vásár

folyó évi március hó 13-ától bezárólag március hó 17-éig fog megtartatni.

Mindenféle állat felhajtása az országos vásárra március hó 13-ától, csütörtök reggel 5 órától kezdve **meg van engedve.**

Temesvárott, 1913. évi február hó 4-én.

A városi főkapitányságtól:

BEÉ FERENC, főkapitány.

Wachtl Imre

elsőrangú modern és villamoserőre berendezett fehér, barna és rozskenyér

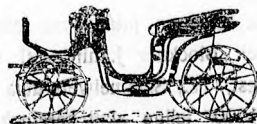
sütődéjét

valamint liszt, dara, élesztő és sókereskedését a t. fogyasztó közönség b. figyelmébe ajánlja.

Petőfi-utca 8. sz.

TELEFON 350. TELEFON 350.

Telefon 134.

Arányos
ingyen és
bérmentve.

Első dél-magyarországi kocsigyár.

Reich Mátyás és Lebherz Károly

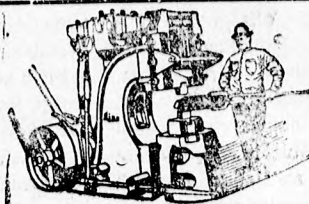
UJVIDÉK (Limán)

Luxus-hintók, üzleti és gazdasági kocsik, mentő- és halottas-kocsik, omnibuszok és luxus-szánkók, a leggyorsabbtól a legfinomabb kivitelig, állandóan készletben.

Gróf CSÁKY
LÁSZLÓ **Prakfalvi Vas-és Acélgár tr.**
Budapest, IX., Csillag-utca 4.

Öntöttacélmu: *AJAX* 5/0 gyors-
esztergaacél. *AJAX* szerszám-
acél. *AJAX* kőfuróacél stb. stb.

Szab. *AJAX* rugóspöröly a leg-
jobb közlöm üve s kovácpöröly
Több mint 1700 db üzemben.

Szerszámgyártás
Malom-, bányá ,
kovács-, lakatos-
és kőfaragószerszámok, kész kő-
zetfurók, lapátok.

Köhögés, rekedtség és hurut
ellen nincs jobb a

Réthy-féle pemetefű cukorkájánál.

Vásárlásnál azonban vigyázzunk és határo-
zottan Réthy-félét kérjük, mivel sok haszon-
talan utánzata van,

Az eredetinek minden **RETHY** név.
darabján rajta van a

1 doboz ára 60 fillér. Nagy doboz 1 kor. Mindenütt
kapható. Csak Réthy-fél-t fogadjanak el

Szőlőbirtokosok

különös figyelmébe!

Ha Forhinnal permetez,
Rézkénporral poroz és
Bagollal öli a szőlőmolyt:

I - SZÖR
kevesebb
a gond,
II - SZÖR
kevesebb
a munka,
III - SZÖR
kevesebb
a munkabér!

mert **FORHINT** a sokszorta megjavított bordói keveréket számtalan köszönő- és elismerő-levél
tanúsága szerint mindenütt a **legnagyobb megalapozással** használják, A

FORHIN -nak nincs üledéke, vízbe dova azonnal oldódik és **biztosan** pusztítja
a **perenoszpórákat**;
egy kész anyag, főalkatrésze rézgalic, tapadóképessége oly nagy, hogy bármely
harmatnál permetezhető vele;
használat a óriási **munka- és pénzmegegyeztetést** jelent, mert az
anyag teljesen kész;

Gyümölcskertészek használjanak saját érdekükben **Californiai lét**, a gyümölcsrovarok
elleni védekezésére **rovarenyvet** minden kártékony rovar lekötésére,
rovarfogó övet az összes kártékony rovarok elfogására, **Lauri-**
rinát a rovarok ellen nyári védekezésre. **Lauril Karbolineumot**
a rovarok elleni téli védekezésre, **Lauril oltóviaszt** az oltványok nemesítésére, **Ichneumint** a
zsenge virágok permetezésére, **Nicotin Quassiakivonatot** falkolák permetezésére, **Topomort**
mezei egerek pusztítására, **Pampilt** rovarok és darazsak elfogására, Tessék mindezen cikkekről **kime-**
ritő leírást és használati utasítást kérni, melyet **ingyen és bérmentve** küld az összes
érdeklődőknek a

FORHIN szőlőpermetezési anyaggal
Budapest, VI., Váci-út 93. v.

valamint képviselője: ROSENBERG ADOLF, Bácsalmás.

Tüzifa felaprító telep.

Villanyerőre berendezve a következő árokon:
Egy öl tüzifa felfűrészelése . . . korona 3.—
„ „ felfűrészelése és hasogatása „ 4.—
„ „ a fűrészkamrába vagy a pincébe
berakva 1.60
„ „ házhoz szállítása 2.40

Van szerencsénk a nagyérdemű közönség-
nek mindennemű tüzifánkat száraz legjobb
minőségben ürméter szerint valamint legjobb
minőségű porosz szalon szentet és első rangú
gázkokszot a mindenkori napi árokon ajánlani.

Felaprított fa árai:

100 kg. első osztályu hársfa . . . korona 2.50
100 „ vegyes keményfa 2.50
100 „ elsőosztályu bükkfa . . . . . 3.—

Hazaszállítás díjai:

100 egész 500 kg.-ig felaprított fa kor. 0.90
500 „ 1000 „ „ „ „ 1.20
1000 2000 „ „ „ „ „ 2.40

Schwarz Testvérek,

Telefonszám 9. Hal-tér 12.

Téglagyárak számára

alkalmas száraz kotrógép jutányosan eladó.
Kérdezősködések Blockner J. hirdetési iro-
dájába, Budapest, IV., Semmelweis-utca 4.
„Téglagyár 1000“ jelige alatt kéretnek.

Motoros mozdony

elsőrendű gyártmány, mezőgazdasági és min-
denféle ipari célokra jutányos ároban eladó.
Kérdezősködések Mosse Rudolf hirdetési iro-
dájába Budapest „M 2000“ jelige alatt,
kéretnek.

UNGHVÁRY JÖZSEF
SZŐLŐTELEPÉN ÉS GYÜMÖLCSFA-ISKOLÁJÁBAN
CZEGLÉD (PESTMEGYE)
„ Nagyobb mennyiségű „
nemes gyümölcsfa-
csemetsze, hogy gyümölcsöknek
vadoncok, kertü sövénynek,
sima és gyökeres szőlővesszők
„ stb. kaphatók. „
Tessék hímető árjegyzéket kéral.

A Neuschloss-féle Nasicai Tanningyár és Gőzfűrészt R.-T.

ajánlja

Susine - Gjurgjenováci

parkettgyárában kizárólag kitünő minőségű szla-
vóniai tölgyfából készült

PARKETTÁIT

a legalacsonyabb napi árokon. — Közlelbbi
felvilágosítással szolgál a központi iroda

BUDAPEST, VI., Andrássy-út 19. szám.